

Четврти јавен состанок на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги во 2014 година: добиени ставови и мислења и став на Агенцијата

- 10.12.2014 година -

Четвртиот јавен состанок на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги се одржа на 10 декември 2014 година, во Агенцијата за електронски комуникации, со почеток во 11:00 часот.

Состанокот го отвори Директорот на ААВМУ д-р Зоран Трајчевски, посакувајќи им добредојде на присутните и им упати благодарност за нивното учеството. При тоа најави дека главна и единствена тема на јавниот состанок ќе биде замената на постојните дозволи за вршење радиодифузна дејност со нови дозволи за телевизиско или радио емитување, кои ќе бидат со рок на важност од 9 години, сметано од денот на издавањето на новата дозвола. Потенцира дека целата постапка е во согласност со член 154 став 2 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

Г-дин Трајчевски, ги најави м-р Виктор Шиков и Рубин Талески, кои подготвија соодветни презентации, со цел да го објаснат начинот на пополнување на пријавата за Програмскиот концепт за телевизиски програмски сервис, Програмскиот концепт за радио програмски сервис, како и Горан Радуновиќ чија презентација се однесуваше на Пресметката на надоместокот за дозвола при замена на дозволите. Презентациите беа во функција на претставување на пријавата за замена на постојните дозволи за вршење радиодифузна дејност со нови дозволи за телевизиско и радио емитување, поткрепени со соодветни примери за правилно пополнување на наведените табели во образецот.

По презентациите, директорот на Агенцијата, д-р Зоран Трајчевски, објасни дека Пријавите се на посебен образец, чија форма и содржина ја пропишува Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и која може да се преземе од ВЕБ страницата на ААВМУ. Информира дека согласно Јавниот повик, сите трговски радиодифузни друштва и непрофитни радиодифузни установи, пријавата со придружната документација, треба да ја поднесе до Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, (во нејзината Архива или по пошта), најдоцна до 15 декември 2014 година.

По презентациите следуваше Панел дискусија, во која сите присутни имаа можност да постават прашања или да дадат мислења и сугестии.

Панел дискусија: прашања и мислења од присутните и став на Агенцијата по истите

1. Во врска со замена на постојните дозволи за вршење на радиодифузна дејност со нови дозволи за телевизиско и радио емитување

Горан Гаврилов од Радио Канал 77 постави неколку прашања. Првото прашање беше дали новата програмска шема, односно новиот формат на програмскиот сервис, ќе стартува од 5 јануари 2015 година кога и ќе се заменат постојните дозволи за вршење на радиодифузна дејност со нови дозволи? Второто прашање беше дали промената на форматот не го прекршува членот 60 од ЗАВМУ? Понатаму следуваа прашањата: дали целата постапка на замена на дозволите е во согласност со член 154 од ЗАВМУ, дали некој нема да добие дозвола, а е предвидено по автоматизам и дали ќе има доделување на нови дозволи?

Мислење на Директорот на ААВМУ:

Г-дин Трајчевски, одговори дека новиот формат, ќе стартува од 5 јануари 2015 година кога ќе се заменат постојните дозволи со нови и дека промената на форматот на програмскиот сервис не го прекршува членот 60 од ЗААВМУ. Објасни дека во член 154 став 2 од ЗААВМУ пишува дека Агенцијата по службена должност ќе изврши замена на постојните дозволи за вршење радиодифузна дејност со нови, а не по автоматизам. Пополнувањето на документите презентирани на 4-тиот Јавен состанок е поради усогласување на обврските на радиодифузерите со одредбите од ЗААВМУ. При тоа додаде дека радиодифузерот нема да добие дозвола доколку не сака да ја замени постојната дозвола. Во врска со прашањето дали ќе има доделување на нови дозволи за вршење радиодифузна дејност одговори дека за доделувањето на дозвола за телевизиско или радио емитување преку јавна електронска комуникациска мрежа што не користи ограничен ресурс или преку сателит не се распишува јавен конкурс и дозволата се доделува по барање на заинтересирана страна на начин и постапка утврдена со ЗААВМУ и до овој момент до Агенцијата нема поднесено ниту едно такво барање.

Љубомир Николовски од ТВ Алфа, говорејќи во име на Македонската медиумска асоцијација (ММА), рече дека целата постапка на замена на дозволите е предимензионирана и непотребна. Според него, доколку тоа треба да се стори, треба да биде административно доделување со пополнување на нови моменти доколку ги има кај сите медиуми кои сега аплицираат. Во основа, рече, дека на секое прашање од пријавата за Програмскиот концепт за телевизиски програмски сервис, од точка 4 до точка 12 нивниот одговор е незнам, бидејќи сега незнаат дали во иднина ќе имаат повеќе актуелно-информативна или шоу програма. Единствено што тие треба да го дадат до Агенцијата, смета тој, се изјави заверени на нотар дека ќе се придржуваат на законските проценти, за секој формат кој медиумот го одбрал. Дали на пример во тие максимум 65% забавна програма, ќе има повеќе серии или филмови е интерна работа на медиумот.

Мислење на м-р Емилија Јаневска, раководителката на Секторот за програмски работи,

Г-ѓа Јаневска одговори дека замената на дозволите за вршење на радиодифузната дејност и пополнувањето на пријавите, преставуваат обврска од новиот Закон. Членот 67 од ЗААВМУ се однесува на програмскиот концепт на радиодифузерот и содржината на образецот за програмски концепт е практично содржината од одредбата од Законот. Со таа постапка се добива дозвола за нови 9 години и не претставува проста замена. Објасни дека согласно стариот Закон за радиодифузната дејност имаше само формат и јазик на кој ќе се емитува програмата, а во новиот ЗААВМУ има програмски концепт, каде форматот на програмскиот сервис е еден елемент, јазикот на емитување на програмата е друг елемент и многу други елементи предвидени со законот кои мора да се стават во содржината на програмскиот образец. Таа нагласи дека доколку се погледне Правилникот за форматите на програмските сервиси на радиодифузерите, ќе се види дека се дозволува движење во рамките на функциите и додаде дека е нормално да не може да се предвиди сооднос на видови програми за наредните 9 години и сите 9 години медиумите да се држат до тоа, но на пример телевизиите со претежно забавен општ формат, треба да се движат во сооднос од минимум 50% до максимум 65% програми со забавна функција и така е во Правилникот за форматите. ЗААВМУ не предвидува Изјава за почитување на програмски концепт ниту пак предвидува одземање на дозвола за непочитување на програмски концепт. Новиот закон предвидува различна терминологија и различни услови и мора новите дозволи за да се усогласат. Во однос на програмската шема потенцира дека таа исклучиво е заради контрола дали добро се

направени калкулациите во однос на форматот на програмскиот сервис, односно да се провери тоа што радиодифузерите го пополниле.

Ангел Петров од Телевизија Канал 8 од Кочани, побара појаснување што значи 40% изворно создадена програма на македонски јазик на дневна основа и дали репризните изданија влегуваат во пресметката? Второто прашање беше во врска со пресметката на надоместокот за дозвола при замена на дозволите, односно дали ќе се пресметува по истата формула или не?

Мислење на Директорот на ААВМУ:

Г-дин Трајчевски одговори дека надоместокот на дозволата за телевизиско и радио емитување се пресметува согласно член 80 од ЗАВМУ и објасни дека нема промени во споредба со претходната пресметка. Единствено што може да варира е бруто домашниот производ по жител, изразено во евра, а претставено како бодови, според последните податоци од Државниот завод за статистика.

Мислење на м-р Емилија Јаневска, раководителката на Секторот за програмски работи

Г-ѓа Јаневска одговори дека изворно создадената програма е разработена во Правилникот за обврските за емитување изворно создадена програма, музика, документарна и играна програма, кој се наоѓа на веб страницата на Агенцијата и во него е објаснето на кој начин ќе се пресметува процентот за изворно создадена програма. Во член 6 од Правилникот стои дека „кај телевизиските програмски сервиси, задолжителниот процент за изворно создадена програма се пресметува од вкупното време на емитуваната програма во текот на едно деноноќие, со исклучок на времето што отпаѓа на содржините што не подлежат на класификација утврдени во точка 17 од Упатството за начинот на класификација на видовите аудиовизуелни и аудио програми (шпици, реклами, најави, одјави, промотивни спотови и сл.). Бидејќи обврската е на дневно ниво, објасни дека на денот кога ќе се прави мониторинг, ако една иста содржина се емитува два пати, само првото емитување ќе се смета во процентот за изворно создадена програма.

Зоран Димов од ТВ БТР, информира дека на 13 декември 2014 година ТВ БТР ќе слави 22 години од постоењето на телевизијата и при тоа ја наведе тешката финансиска ситуација со која се соочува. Г-дин Димов на директорот на ААВМУ, д-р Зоран Трајчевски му го честиташе изборот за директор и рече се надева дека членовите на Советот ќе бидат малку потранспарентни и поотворени за соработка од претходно. Постави прашање дали може да отвори нова телевизија која ќе емитува програма преку јавна комуникациска мрежа.

Иван Мирчевски, ТВ Канал 5, понуди конкретни предлози. Објасни дека за телевизиите најпроблематичен ќе биде делот за пополнување на Програмски концепт за телевизиски програмски сервис од причина што сметаат дека има премногу податоци што во овој момент не може да се одговорат со сигурност, точно и релевантно, не за 9 години, туку ни за еден месец однапред. Не можат да дадат една стриктна програмска шема за која што ќе гарантираат дека нема да варира повеќе од 20% од причина што не знаат каква ќе биде идната состојба на пазарот. Националните телевизии при ММА работат исклучиво на принцип на пазарно работење, ги интересираат рејтинзите, дали нешто ќе биде гледано или не. Г-дин Мирчевски потенцира дека пред сè ќе внимаваат да се движат во законската рамка од 50% до 65% забавна програма. Предложи точката 4 од образецот за Програмски концепт за телевизиски програмски сервис, да биде сублимирана, не како што е расчленета по видови програма, да биде симплифицирана на информативна, образовна и забавна програма, за биде поедноставна за пополнување. Во однос на програмската шема која

треба да ја достават рече дека не сакаат да веруваат дека еден ден, неколку години подоцна, некој ќе ја злоупотреби, и доколку не се поклопи во тој иден момент со сега доставената, да се започне процес за нешто што не е во ред. За точките од 5 до 11 од образецот предложи да биде ставена опција која ќе биде правно издржана, за да како одговор напишат дека немаат престава или не знаат, бидејќи како би можеле да знаат во наредните 9 години дали ќе го планираат тоа, не е во ред да стават да или не зошто не знаат дали вистина ќе ги емитуваат наведените емисии.

Димче Славевски од ТВ Телма исто така даде мислење дека неможат да направат програмска шема за наредните 52 недели, бидејќи можат да се разликуваат од внесените во образецот. Некој, рече, може да направи ревизија на доставената програмска шема која не се совпаѓа, бидејќи е внесена во декември, а ревизијата е во февруари и потоа може да дојде до несакани последици.

Мислење на Директорот на ААВМУ:

Г-дин Трајчевски одговори дека документите за замена на дозволата за вршење на радиодифузната дејност се донесени од страна на Советот на Агенцијата. Но, рече дека при донесување на одлука од страна на Советот за замена на дозволите нема да преставува проблем ако се стави формулација дека програмската шема доставена во документацијата служи само за поткрепа на форматот на програмскиот сервис при замена на дозволите. Во однос на промена на форматот на програмскиот сервис рече дека до сега усмено од неколку радиодифузери, било кажано дека можеби ќе побараат промена на форматот, но сè уште не знае дали навистина ќе се случи тоа.

Во врска со прашањето поставено од г-дин Димов, одговори дека доколку реши да емитува програма преку оператори на јавни комуникациски мрежи, треба да покрене постапка за отварање нова телевизија која ќе емитува програма преку јавна комуникациска мрежа и нема да ја следи постапката за замена на дозвола. Објасни дека потребната документација може да ја преземе од веб страната на Агенцијата, но од 5 јануари, доколку ја отвори новата телевизија која ќе користи друго техничко средство за пренос, сумата што е уплатена на 1 јуни 2014 ќе пропадне бидејќи тоа е согласно законот затоа што отвара нов субјект, кој може да го има истиот назив БТР и не претставува пречка, но претходно мора да се откаже од сегашната дозвола за да добие нова.

Мислење на м-р Емилија Јаневска, раководителката на Секторот за програмски работи

Г-ѓа Јаневска во однос на структурата на неделната програма, препорача да се внесе програмата што телевизиите ја емитуваат во моментот. Доколку планираат суштински разлики, во смисла да се замени форматот на програмскиот сервис, тогаш радиодифузерите ќе ја забележат соодветната програмска шема. Програмската шема во образецот служи само за да се провери калкулацијата во табелата, за да се види дали се има престава на кој начин се пресметува форматот. Потенцира дека никогаш до сега, што можат да потврдат сите присутни на јавниот состанок, не им било забележано на радиодифузерите за програмската шема која била внесена во претходната пријава и дека Агенцијата никогаш не барала радиодифузерите стриктно да се придржуваат на програмската шема која ја имаат пријавено, бидејќи важно е емитуваната програма да биде во рамките на забавната функција или друга функција согласно добиената дозвола.

2. Во врска со реемитувањето на програмските сервиси преку јавни електронски комуникациски мрежи

Емрула Чеграни од ТВ Чеграни, објасни дека спред негово мислење на кабелските оператори им било речено да од реден број 1 до 30 бидат наредени прво домашните телевизии, а потоа странските канали. Напомена дека према Агенцијата плаќаат одредена сума и согласно на тоа праша дали постои можност во ЗААВМУ да се внесе не препорака, туку законска одредба, кабелските оператори да мора да ги пренесуваат домашните телевизии.

Ангел Петров од Телевизија Канал 8 од Кочани праша дали може од локална телевизија да добијат дозвола за регионална телевизија?

Мислење на Директорот на ААВМУ:

Г-дин Трајчевски одговори дека согласно Законот, кабелските оператори имаат обврска да ги пренесуваат единствено трите програмски сервиси на МРТ, додека за другите домашни телевизии ја немаат таа обврска. Потсети дека постоеле обиди и од националните телевизии и од регионалните (во тој момент локални), да се стави во Законот обврска дека мора да се пренесуваат и регионалните и локалните, но посочи дека тоа е во спротивност со Директивата за аудиовизуелни медиумски услуги усвоена од Европскиот парламент и затоа таква обврска не е ставена во Законот. Единствено, рече, како Агенција можеме да ги замолиме кабелските оператори, а тие да покажат разбирање, бидејќи станува збор за добра воља на кабелскиот оператор, а не за законска обврска. Информира дека Агенцијата само на операторот ОНЕ му кажува како да бидат распределени каналите, за националните телевизии - по гледаноста, односно рејтинг. Најави дека од следната година ќе се објави јавен повик и 4 пати годишно ќе се мери гледаноста на локалните и регионалните телевизии и на сите радија во Република Македонија така што во мултиплексот на ОНЕ ќе бидат распоредени во зависност од гледаноста. Во однос на прашањето на г-дин Петров одговори дека за Телевизија Канал 8 да добие дозвола за регионална телевизија потребно е да поднесе соодветно барање.

3. Во врска со минимални технички, просторни, финансиски и кадровски услови за добивање дозвола за телевизиско и радио емитување

Злате Тодоровски од ТВ Кисс, Тетово, праша дали новата дозвола за вршење на радиодифузната дејност може предвреме да се изгуби?

Емрула Чеграни од ТВ Чеграни побара објаснување зошто висината на студиото наведено во Правилникот за минимални технички, просторни, финансиски и кадровски услови за добивање дозвола за телевизиско и радио емитување изнесува 2,60м, бидејќи смета дека треба да биде повисоко?

Митко Манчев од СКАЈ НЕТ, околу условите за вработувањата во неговиот медиум, објасни дека изнајмил две продукции кои му прават емисии, и праша зошто повторно да вработува нови луѓе, кога друг ќе ги прави емисиите и нема потреба од нови вработувања?

Зоран Димов од ТВ БТР, објасни дека немаат услови да преживеат како телевизија и при тоа реагираше за висината на надоместокот кој треба да го плати за дозволата и за неможноста да го исполни потребниот број вработени лица.

Горан Гаврилов од Радио Канал 77 информира дека има вработено 40 лица во две фирми. Но, праша зошто сите не се еднакви на пазарот како на пример Радио

Слободна Македонија и Радио Рос Метрополис кој пријавиле дека имаат 0 вработени. Во таа насока побара да има еднакви услови за сите радиодифузери на пазарот, по 5 јануари 2015 година.

Мислење на Директорот на ААВМУ:

Г-дин Трајчевски информира дека Агенцијата донесе Правилник за минимални технички, просторни, финансиски и кадровски услови за добивање дозвола за телевизиско и радио емитување. Потенцира дека почитувањето на тој Правилник е стриктно и ригорозно. Во однос на кадровските услови, информира дека на барање на поголем дел од телевизиите и радијата, кадровските услови се намалени а за тие кои нема да ги почитуваат ќе следи одземање на дозволата. При тоа уште еднаш сите радиодифузери ги потсети за минималниот број вработени и новинари согласно Правилникот, додавајќи дека дозволата се заменува на 5 јануари 2014 година и по тоа Агенцијата ќе направи проверка во однос на почитувањето на законските обврски. Замената на дозволи е законска обврска, рече, тоа е државна стратегија и не станува збор за одлука на Советот на Агенцијата, тоа е процес кој е законски регулиран и утврден со државна стратегија. Агенцијата го спроведува тоа што е донесено во парламентот. Во однос на состојбата со 0 вработени, објасни дека по 5 јануари 2015 година, таа состојба нема да биде толерирана како во примерот на Рос Метрополис. Што се однесува до Радио Слободна Македонија, тоа почна со работа во 2013 година на 11 или 12 декември и затоа во Анализата за 2013 година имаше пријавено 0 вработени. Во 2014 година, бројот на вработени во редовен работен однос надминува 30 и тоа ќе биде констатирано во Анализата на пазарот за 2014 година.

Прилог:

- Листа на учесници на 4-тиот Јавен останок

ЧЕТВРТИ ЈАВЕН СОСТАНОК НА АГЕНЦИЈАТА

Листа на присутни

1	Агенција за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги	Зоран Трајчевски
2		Лазо Петрушевски
3		Зоран Фиданоски
5		Андриана Скерлев Чакар
6		Огнен Неделковски
7		Драгица Љубевска
8		Цветанка Митревска
9		Емилија Јаневска
10		Магдалена Давидовска Довлева
11		Горан Радуновиќ
12		Весна Симоновска
13		Ивана Никиќ
14		Илија Витков
15		Милаим Адбурраими
16		Ружица Бошнакоска Јотевска
17		Арџент Џелили
18		Ивона Муфишева Алексовска
19		Тања Пачовска

20		Виктор Шиков
21		Емилија Петреска Каменџарова
22		Рубин Талески
23		Билјана Парлеева
24		Шкипе Тахири
25	МИОА	Ирена Боџаџиевска
26	ТРД РА МЕДИСОН	Марјан Јосифовски
27	ТВ Чеграни	Емрула Чеграни
28	ТРД ХДТВ МЕГА	Бранислав Стојаноски
29	ТРД Комета 2000 ДООЕЛ	Раде Исајлоски
30	ТРД ТВ Амазон	Драган Ѓорѓиевски
31	ТРД РА 106 Битола	Кире Христовски
32	ТВ Телма	Ленче Атанасовска и Снежана Пејчева
33	ТРД РА Зора	Стојанчо Антовски
34	ТВ Тиквешија	Ристе Здравков
35	ТВ Ускана	Илир Рамадани
36	ТВ Гура	Мустафа Ахмети
37	ТРД Модеа	Даниел Анастасов
38	ТВ 24 Вести	Јасминка Стојановска
39	ТРД Телеканал А1	Петар Трајков
40	Сити Радио Скопје	Савев Ѓорѓи
41	Клуб ФМ	Љупчо Петрески
42	РОС МЕТРОПОЛИС	Стела Бардо
43	ТВ Канал 8	Ангел Петров
44	ТВ МТМ	Гордана Андреевска
45	Ра Ррапи	Фисник Бектеши
46	РА Роса АБ	Милош Дејановиќ
47	РА Антена 5	Зоран Петров
48	ИП Системс	Анита Димковска
49	РА РФМ	Јасмина Генчева
50	ВИП Оператор	Ана Стефаноска
51	Супер Радио Охрид	Јане Стефанов
52	Радио Албана	Албина Велији
53	ТВ ЕМИ Радовиш	Александар Постолов
54	ПРО-ФМ Гостивар	Арбен Сејфулаи
55	РА Џез ФМ	Љупчо Хаџистефанов
56	РА Галакси	Васко Чукарков
57	ТРД Ра Тајм	Павле Јовановски
58	Радио ФАМА	Мухамер Асани
59	Радио БУМ	Игор Андоновиќ и Сузана Андоновиќ
60	ТВ 24 Вести	Борче Николовски
61	КТВ	Ангел Данов
62	ХДТВ МЕГА	Миодраг Неќак
63	РА КАНАЛ 77	Горан Гаврилов
64	ГБЦ Комуникации	Виктор Гаврилов
65	ТРД РА 5 ФМ	Љупчо Несторов
66	ТРД Лајф Радио	Дејан Димитровски
67	ТВ Алсат-М	Бисера Јордановска Анастасијевиќ
68	РА Слободна Македонија	Емилија Гаврилова
69	ТВ СОНЦЕ	Игор Мицкоски

70	Радио Кочани	Илија Стефановски
71	Радио ВАТ	Амир Кадри
72	ТВ Канал 5	Иван Мирчевски
73	ТВ Ирис	Војо Маневски
74	РА Енџелс ФМ	Трајче Јованов
75	ТВ БТР	Зоран Димов
76	ТВ Аниса	Елсан Јаоски и Мукрем Јаоски
77	ТВ АЛФА	Љупчо Николовски
78	ТВ СКАЈ НЕТ	Митко Манчев
79	ТВ КИСС	Злате Тодоровски
80	РА ХОЛИДЕЈ	Снежана Каратошеска
81	КЗ	Јанез Чернута
82	АД Македонски Телеком	Благој Христов
83	ТВ Шутел	Мери Јаневска
84	ТВ Свет	Ѓорѓи Десков
85	ТВ КАНАЛ ВИС	Димитар Мицев и Јанко Мицев
86	ТВ КОХА	Меваип Абдиу
87	ТВ ДУЕ	Назми Елези
88	РА 5 ФМ Велес	Владимир Тевчев
89	ТРД МОДЕА	Благе Манев
90	ТРД РА Медисон	Марјан Јосифовски
91	ЗПММ	Томислав Новаковиќ
92	ТВ СПЕКТРА	Демиш Кариманоски
93	ДИК	Билјана Јовановска
94	ТРД ГОЛДИ ВЕЛЕС	Маја Чадиева и Божана К. Тиквешанец
95	ТРД Зона М1	Марјан Тасевски и Светлана Тасевска
96	ТВ ТЕРА	Љубица Ангелкова
97	К ТРИ	Елена Михајловска
98	ТРД ГАУДЕАМУС	Митко Арнаудов
99	Студент ФМ	Игор Смилевски
100	ХИТ РАДИО Струмица	Дејан Николов
101	ТРД Канал	Зоран Ставрез
102	ТВ Канал ВИС	Јанко Мицев
103	ТРД ВИЖН	Бранкица Мавчева
104	ТРД ТВ Кочани	Лазо Димитров
105	РА Ррапи	Мехмед Љатифи
106	ТВ СТАР	Симјончо Маријанов
107	ТВ ЕРА	Висхал Лила
108	РА Актуел	Владимир Николовски
109	РА Б-97	Менде Младеновски
110	Спортско Радио	С. Кузмановски
111	ТВ Феста	Неџат Аќири
112	ТВ КТВ	Марјан Тодоров
113	РА РЕД ФМ	Фадил Мехмети
114	ТВ ГЛОБИ	Блерим Мустафа и Бежим А.
115	Наша ТВ	Тинка Гоговска
116	РА ФОРТУНА	Бранислав Божиновски
117	ДРМ	Елена Костовска
118	ХДТВ Канал Плус	Соња Дамјановска
119	УГД ФМ	Тони Михаилов

120	Дибра ТВ	Александар Костиќ и Африм Лела
121	Фолк Радио	Перо Ристески
122	ТВ АРТ Тетово	Артан Скендери
123	ТВ Менада Тетово	Тошо Маркоски
124	ТВМ	Ирена Арнаудова